De kip bestaat niet

Samenvatting

Sectoren
kleinvee
Trefwoorden
pluimvee
kip
haan
ei
vleugels
veren
hoen
hoenderachtigen
dierenwereld

De leerlingen kunnen gelijkenissen en verschillen benoemen tussen verschillende kippenrassen en op die manier waardering tonen voor een onopvallend (en bij sommigen minder esthetisch) levend dier.

Inhoud: morfologie en soorten kippen

Doelstellingen

Doelstellingen

- De leerlingen kunnen de gemeenschappelijke kenmerken van kippen opsommen en analyseren.
- De leerlingen kunnen kennismaken met de brede diversiteit aan kippenrassen.

Eindtermen en leerplandoelen

Eindtermen

- Wetenschap & techniek
  - 1.2.
  - 1.3.
  - 1.5.

ZILL

- IVoc3
- OWna2
- OWna5

OVSG

- Wetenschap & techniek
  - A.25
  - IDW nat 3 B.11
  - IDW nat 3 B.12

GO!

- Wereldoriëntatie
  - 3.2.1. 5

- 3.2.3. 8
- 3.2.4. 3

Materiaal

- kaartjes kippenrassen + touwen + zakjes + doekjes
- kippen zelf (uiteraard…)
- veren (slagpennen, donsveertjes), vergrootglas, kom water en twee kleine aardappelen
- weegschaal

Lesverloop

1. Ik ben een kip

AUTHENTIEKE CONTEXT

Misschien heb je beslist om extra kippen aan te schaffen. Een legkipje is dan wel een prima opruimer en leverancier van eieren, maar ze is nogal schuw en ook niet echt moeders mooiste.

Een kippenren krijgt ook zoveel meer animo, als een paar rassen bij elkaar wonen.

Op zo'n moment zouden we de kinderen toch eens moeten laten kennismaken met de grote diversiteit aan kippenrassen. Misschien mogen ze zelfs een soort MISS-verkiezing houden en hun eigen voorkeur laten blijken.

DENK- en DOEVRAGEN

Volgende vragen kwamen reeds aan bod, maar een beetje herhaling kan geen kwaad.

- *Wat is het fijne aan kippen ?* (Ze zijn makkelijk in onderhoud, ze ruimen onze etensresten netjes op en ze geven ons nu en dan een eitje.)

- *Zijn de eieren een typisch verschijnsel van vogels ?* (Nee, ook amfibiëen -zoals kikkers-, reptielen – zoals slangen- en vissen leggen eieren.)

- *Is een kip een vogel of moeten alle vogels kunnen vliegen ?* (Een kip is een vogel. Bepaalde soorten kippen kunnen best wel enkele meters vliegen. Er zijn trouwens vogels die niet kunnen vliegen… denk maar aan de struisvogel.)

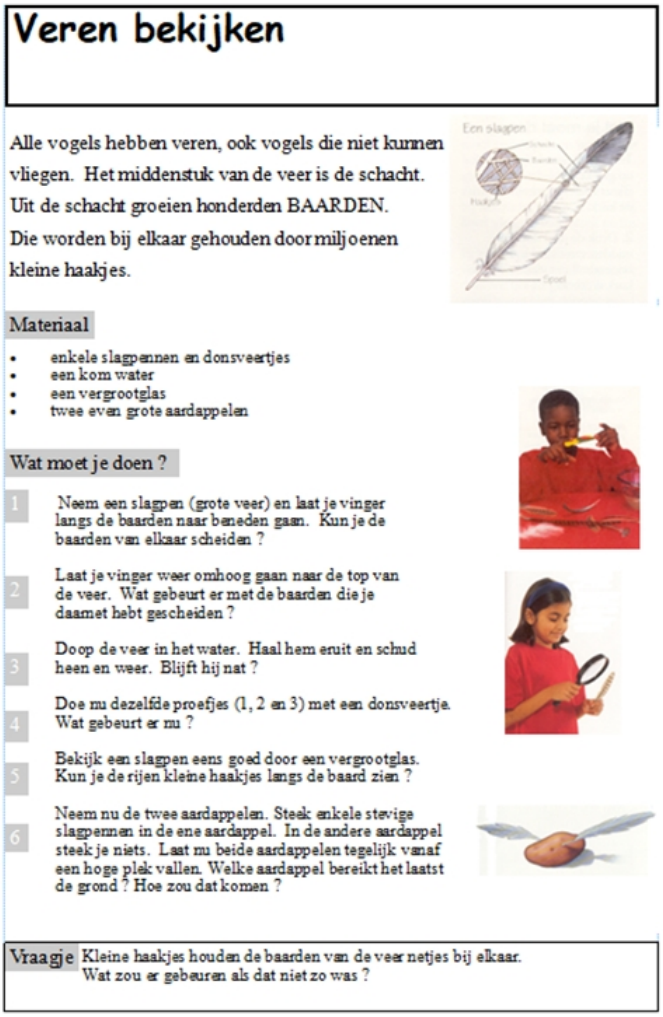
- *Welke eigenschappen zijn dan wel noodzakelijk om over vogels te spreken ?* (Vogels hebben een wervelkolom, vleugels en veren.)

- *Welke andere vogels kun je tot de familie van de kippen rekenen ?* (kwartels, pauwen, parelhoenders en kalkoenen… dat zijn ook allemaal hoenders.)

2. Een kip heeft vleugels en veren

SYSTEMATISCH ONDERZOEK

Zeker als de kippen in de rui zitten, is het wel interessant om de veren eens van dichterbij te bekijken.

Veren bekijken

Alle vogels hebben veren, ook vogels die niet kunnen vliegen. Het middenstuk van de veer is de schacht. Uit de schacht groeien honderden BAARDEN. Die worden bij elkaar gehouden door miljoenen kleine haakjes.

Een slagpen

Materiaal

- enkele slagpennen en donsveertjes
- een kom water
- een vergrootglas
- twee even grote aardappelen

Wat moet je doen ?

1. Neem een slagpen (grote veer) en laat je vinger langs de baarden naar beneden gaan. Kun je de baarden van elkaar scheiden ?
2. Laat je vinger weer omhoog gaan naar de top van de veer. Wat gebeurt er met de baarden die je daarmet hebt gescheiden ?
3. Doop de veer in het water. Haal hem eruit en schud heen en weer. Blijft hij nat ?
4. Doe nu dezelfde proefjes (1, 2 en 3) met een donsveertje. Wat gebeurt er nu ?
5. Bekijk een slagpen eens goed door een vergrootglas. Kun je de rijen kleine haakjes langs de baard zien ?
6. Neem nu de twee aardappelen. Steek enkele stevige slagpennen in de ene aardappel. In de andere aardappel steek je niets. Laat nu beide aardappelen tegelijk vanaf een hoge plek vallen. Welke aardappel bereikt het laatst de grond ? Hoe zou dat komen ?

Vraagje Kleine haakjes houden de baarden van de veer netjes bij elkaar. Wat zou er gebeuren als dat niet zo was ?

3. De kip is (niet) gaan vliegen…

TRIGGER

Hierna kunnen de kinderen best wel aan het werk.

Prikkel de kinderen tijdens het werk met een probleem, dat straks tijdens de reflectie ontrafeld wordt.

- *Als een veertje zo licht is en zo lang in de lucht blijft hangen, waarom is de kip dan zo'n slechte vlieger ?*

4. Nabespreking

REFLECTIE en INTERACTIE

Tijdens de reflectie worden de taken nog eens overlopen en op kwaliteit geëvalueerd. *(Hoe verliep het werk ? Wie had hulp nodig ? Hoe heb je dat geregeld ? Hoeveel tijd was er voor die taak nodig ?…)*

Maar er wordt ook een antwoord gezocht op de 'prikkelvraag'.

- *Als een veertje zo licht is en zo lang in de lucht blijft hangen, waarom is de kip dan zo'n slechte vlieger ?* (De kip is een nogal plompe vogel. Ze weegt gewoon teveel. Dat zorgt er ook voor dat de kip toch bij veel mensen geliefd is. Er is veel spiermassa… anders gezegd, er is veel 'vlees' aan. Bij bepaalde andere vogels is dat veel minder het geval.)

Niet overtuigd ? Dan halen we gewoon de weegschaal boven. Eerst schatten en daarna wegen. Een gemiddelde legkip weegt een kleine 2 kg.

Extra info

Extra info over veren en vogels

Zijn er ook dieren met veren, die geen vogel zijn ? (Bepaalde dino's hadden veren, maar waren geen vogel. Maar da's lang geleden.)

Zijn er ook dieren die kunnen vliegen, maar geen vogel zijn ? (Reken maar, bijv. vleermuizen en een pak insecten)

Extra spel rond kippenrassen

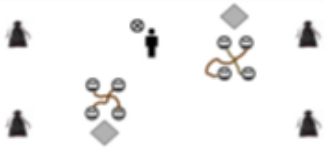
Is er nog een beetje tijd over ? Of misschien is dit gewoon een korte buitenactiviteit voor in de klas ?

Zeker als kinderen mogen meebeslissen over een aantal extra kippen, dan moeten ze toch weten welke rassen er nog naast de gewone bruine legkip bestaan.

Misschien kan dat wel via een OUTDOOR GAME als tweelingen.

Werkwijze :

De klasgroep wordt verdeeld in groepen van 4 kinderen. Via een dubbel touw zijn de deelnemers van één groep aan mekaar 'verbonden'. Op het speelveld zijn een paar niet-doorzichtbare zakjes verstopt. Daarin zitten kaartjes met kippenrassen (zie 'downloads').

Iedere groep krijgt op hetzelfde moment een kaartje. Nu moeten de deelnemers op zoek naar de zakjes en vooral naar een 'dubbel' die ergens in een zakje verstopt zit. Het touw mag hierbij niet losgelaten worden.

Wanneer de groep 'een dubbel' (= tweeling) gevonden heeft, keert die terug en legt hun dubbel op hun doekje (= hun scorebord). Daarna krijgt de groep een nieuw kaartje. Het spel duurt tot alle tweelingen zijn gevonden.

Na het spel bekijken we uiteraard alle kippenrassen. Wie is onze favoriet(e) MISS ?